

Bioètica

2013/2014

Codi: 102282

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500786 Dret	OT	4	0

Professor de contacte

Nom: Pilar Giménez Alcover

Correu electrònic: Pilar.Gimenez@uab.cat

Utilització d'idiomes

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Algun grup íntegre en anglès: No

Algun grup íntegre en català: Sí

Algun grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

Interès intel·lectual i capacitat discursiva i crítica per analitzar els nous reptes que plantegen els avenços científics en els àmbits de les ciències de la vida i de la biomedicina.

Objectius

Analitzar el context històric i científic en el que neix la disciplina denominada "Bioètica".

Mostrar quins són els problemes que han generat els nous avenços en l'àmbit de les ciències de la vida i de la biomedicina, especialment els derivats de l'ús de les Tècniques de Reproducció Assistida.

Examinar la regulació jurídica existent.

Descriure la pluralitat valorativa que sobre aquests temes hi ha en les societats democràtiques actuals.

Crear un espai de discussió apropiat per facilitar l'adopció de posicions personals fonamentades i possibles consensos que permetin avaluar la normativa jurídica, les convencions socials existents i les pròpies conviccions morals.

Competències

Dret

- Argumentar i fonamentar l'aplicació de les normes jurídiques.
- Demostrar eficàcia en un entorn canviant, a l'hora d'enfrontar-se a noves tasques, responsabilitats o persones.
- Demostrar que es té una consciència crítica en l'anàlisi de l'ordenament jurídic i el desenvolupament de la dialèctica jurídica.
- Demostrar un raonament reflexiu i crític: anàlisi, síntesi, conclusions.
- Identificar, valorar i posar en pràctica els canvis en la jurisprudència.
- Integrar la importància del dret com a sistema regulador de les relacions socials.
- Reconèixer i resoldre problemes.
- Redactar textos jurídics (contractes, dictàmens, sentències, interlocutòries, providències, testaments, legislacions, etc.).
- Ser capaç de generar coneixements, tenir iniciativa i creativitat, innovar i aportar noves idees.
- Ser capaç de percebre l'impacte i les implicacions de les decisions que es prenen.
- Treballar en equip: poder formar part de grups de treball i també coordinar-los i prendre decisions que

- afectin tot el grup.
- Treballar en àmbits multidisciplinaris i interdisciplinaris.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar les discussions contemporànies sobre gènere i dret, bioètica, dret i tecnologia i sociologia del dret a la pràctica jurídica.
2. Demostrar eficàcia en un entorn canviant, a l'hora d'enfrontar-se a noves tasques, responsabilitats o persones.
3. Demostrar un raonament reflexiu i crític: anàlisi, síntesi, conclusions.
4. Descriure l'evolució de la jurisprudència amb relació als problemes contemporanis sobre gènere i dret, bioètica, dret i tecnologia i sociologia del dret.
5. Distingir les diverses aportacions crítiques de la teoria del dret.
6. Explorar les relacions entre dret i societat en els àmbits de gènere i dret, bioètica, dret i tecnologia i sociologia del dret.
7. Identificar els problemes de l'aplicació del dret.
8. Identificar els problemes sociojurídics en les teories sociojurídiques contemporànies.
9. Identificar en la jurisprudència els diversos problemes que plantegen aquest grup d'assignatures.
10. Interpretar les aportacions de gènere i dret, bioètica, dret i tecnologia i sociologia del dret.
11. Reconèixer i resoldre problemes.
12. Ser capaç de generar coneixements, tenir iniciativa i creativitat, innovar i aportar noves idees.
13. Ser capaç de percebre l'impacte i les implicacions de les decisions que es prenen.
14. Treballar en equip: poder formar part de grups de treball i també coordinar-los i prendre decisions que afectin tot el grup.
15. Treballar en àmbits multidisciplinaris i interdisciplinaris.
16. Vincular el dret amb els problemes socials contemporanis.

Continguts

Continguts:

1. Bioètica: Orígens: la ciència i la tècnica durant el segle XX; Definicions de la bioètica; Resolució de conflictes bioètics.
2. Bioètica: Gènere; Pluralisme moral; Diversitat Cultural.
3. Bioètica i Dret: Normes jurídiques internacionals; Constitució; Legislació; Jurisprudència.
4. Tractaments sanitaris: L'experimentació humana i l'experimentació animal; Els drets dels malalts; La confidencialitat de la història clínica i les noves tecnologies de la informació.
5. Reproducció Assistida I: Les Tècniques de Reproducció Assistida; L'estatut jurídic dels embrions; Donació de gàmetes i anonimats.
6. Reproducció Assistida II: Maternitat Subrogada; Clonatge reproductiu; Llibertat individual, contracte i mercat.
7. Genètica Humana: Diagnòstic genètic preimplantacional; Teràpia gènica; Genètica i Eugenesia.
8. Drets sexuals i reproductius: Educació sexual i mètodes anticonceptius; Avortament; Objeció de consciència dels professionals sanitaris.
9. El final de la vida: Negativa al tractament; Cures pal·liatives i sedació terminal; Eutanàsia.
10. Justícia i Salut: Assignació de recursos sanitaris; Igualtat i salut; Obligacions vers les generacions futures.

Metodologia

La docència de l'assignatura i la formació de l'alumnat es farà durant el curs en base a les activitats següents:

1. Activitats dirigides:

1. Classes magistrals: en elles l'alumnat assoleix les bases conceptuals de la matèria i la seva contextualització. En aquestes activitats s'exigeix menys interactivitat i estan concebudes fonamentalment com un mètode unidireccional de transmissió de coneixement del professorat a l'alumnat.
2. Classes pràctiques: on l'alumnat analitza, juntament amb el professorat documents, legislació i altres materials per tal de comprendre críticament allò que s'explica a les classes teòriques.

2. Activitats supervisades: Activitats que desenvolupa l'alumnat amb la supervisió i suport del professorat.

3. Activitats autònomes: Elaboració de treballs que seran exposats i discutits a l'aula i cerca de bibliografia i material complementari al facilitat pel professorat. Lectura comprensiva de textos i anàlisi crític de materials audiovisuals.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
classes magistrals i pràctiques	45	1,8	1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 16
Tipus: Supervisades			
treball en equip	30	1,2	2, 12, 13, 15
Tipus: Autònomes			
Lectures	30	1,2	1, 7, 10, 12, 13, 15
Preparació exàmen	45	1,8	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 15, 16

Avaluació

Avaluació:

La nota final s'obtindrà a partir dels elements següents:

1. Avaluació continuada de les classes (50% de la nota):

Treball en equip (30% de la nota)

Debats a l'aula i lectura comentada llibre (20% de la nota)

1. Examen final (50% de la nota) : Aquest examen s'haurà de superar amb una nota superior a 4 per fer mitja amb la resta de qualificacions de l'avaluació continuada.

la re-avaluació es farà repetint l'exàmen final i/o tal i com s'estableixi cas per cas el dia de la revisió de l'exàmen

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge

Examen	50%	0	0	1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 16
lectures	20%	0	0	12, 13, 15
treball en equip	30%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16

Bibliografia

BOLADERAS, Margarita (ed.) (2012): Bioètica, Género y Diversidad cultural, Barcelona, Proteus.

CASADO, Maria; ROYES, Albert (coords.) (2012): Sobre bioètica y género, Navarra, Thomson/Aranzadi.

DE LORA, Pablo/GASCÓN, Marina (2008): Bioètica. Principios, Desafios, Debates, Madrid, Alianza Editorial.

DWORKIN, Ronald (1994): El dominio de la vida, Barcelona, Ariel.

HABERMAS, Jürgen (2002): El futuro de la naturaleza humana ¿Hacia una eugenesia liberal?, Barcelona, Paidós.

MÉNDEZ, Víctor/SILVEIRA, Héctor (2007): Bioètica i Dret, Barcelona, UOC.

PUIGPELAT, Francesca (1977): "La selección de sexo: aspectos jurídicos y valoración crítica", Revista de Derecho y Genoma Humano, nº 6, pp. 93-110.

PUIGPELAT, Francesca (2004): "Feminismo y técnicas de reproducción asistida", Aldaba: Revista del centro asociado a la UNED en Melilla, nº 32, pp. 63-80.

PUIGPELAT, Francesca (2010): La maternitat per substitució: una via per ampliar els drets reproductius de les dones?, La subrogació uterina: anàlisi de la situació actual, Barcelona, Interrogants 3, Fundació Víctor Grífols.

SANDEL, M (2011): Justicia ¿hacemos lo que debemos?, Madrid, Debate.

SANDEL, M (2013): Lo que el dinero no puede comprar. Los límites morales del mercado, Madrid, Debate.

SINGER, Peter (1995): Ética práctica, Madrid, Cambridge University Press.

SPAR, Debora L (2006): Baby Business, Cómo el dinero, la ciencia y la política condicionan el negocio de la infertilidad, Barcelona, Urano.